

Övningsuppgifter till ordutmaningar om riksdagsvalet

ORDET DEMOKRATI

Regeringsformen är en av Sveriges grundlagar som beskriver hur riksdagen ska väljas och landet styrs. Läs det första kapitlet i regeringsformen och besvara frågorna nedan. Texten finns efter övningsuppgifterna.

Uppgift 1

Beskriv hur vår demokrati fungerar och vilka de viktigaste delarna är.

.....

.....

.....

.....

.....

Uppgift 2

Beskriv hur vi säkerställer att folkets vilja styr i Sverige.

.....

.....

.....

.....

Uppgift 3

I Sverige delas den offentliga makten mellan de som beslutar, de som verkställer besluten och de som har makt att döma enligt de beslutade lagarna.

Rita en triangel och skriv in den beslutande, den verkställande och den dömande makten vid triangelns spetsar. Utgå från regeringsformen och placera in riksdagen, regeringen och domstolarna. Skriv också in vilken relation de har till varandra.

Utdrag ur regeringsformen

1 kap. Statsskickets grunder

1 § All offentlig makt i Sverige utgår från folket.

Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt. Den förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statsskick och genom kommunal självstyrelse.

Den offentliga makten utövas under lagarna.

2 § Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.

Den enskildes personliga, ekonomiska och kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Särskilt ska det allmänna trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för social omsorg och trygghet och för goda förutsättningar för hälsa.

Det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer.

Det allmänna ska verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden samt värna den enskildes privatliv och familjeliv.

Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara. Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.

Samiska folkets och etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska främjas. Lag (2010:1408).

3 § Regeringsformen, successionsordningen, tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen är rikets grundlagar. Lag (1991:1471).

4 § Riksdagen är folkets främsta företrädare.

Riksdagen stiftar lag, beslutar om skatt till staten och bestämmer hur statens medel ska användas. Riksdagen granskar rikets styrelse och förvaltning. Lag (2010:1408).

5 § Konungen eller drottning som enligt successionsordningen innehar Sveriges tron är rikets statschef. Lag (2010:1408).

6 § Regeringen styr riket. Den är ansvarig inför riksdagen. Lag (1976:871).

7 § I riket finns kommuner på lokal och regional nivå. Lag (2010:1408).

8 § För rättskipningen finns domstolar och för den offentliga förvaltningen statliga och kommunala förvaltningsmyndigheter. Lag (1976:871).

9 § Domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter ska i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet. Lag (2010:1408).

10 § Sverige är medlem i Europeiska unionen. Sverige deltar även inom ramen för Förenta nationerna och Europarådet samt i andra sammanhang i internationellt samarbete. Lag (2010:1408).

**Detta är ett utdrag ur Kungörelse (1974:152) om beslutad ny regeringsform.
Hela lagtexten finns på www.riksdagen.se under rubriken Dokument och lagar.**